

## Om «ekspertene» bak strålevernets «kunnskapsstatus» og en forsker som er dømt til store bøter for hver ny svindelanklage (rettet)

Denne teksten ble først publisert på <http://einarflydal.com> den 09.02.2021.



- Alt for mange folk med snever faglig ekspertise tar oppdrag for næring og myndigheter som ikke selv har kompetanse, men bare en ferdig agenda de vil ha støtte for. «Ekspertene» avgir gjerne det svar oppdragsgiver ønsker om ting de ikke kan – og lønnes i kontanter, prestisje og forskningsmidler.

Denne salven kommer fra Naresh Jotwani, en eldre indisk elektronikk-professor i Helsemagasinet nr. 1/2021. Der fant jeg også en rekke interessante artikler som klart og konsist trekker kunnskapsgrunnlaget bak dagens Covid-19-tiltak i tvil. Men nok om det.

Hvordan står det til med «ekspertene» som skaper kunnskapsgrunnlaget på strålefronten? Norsk politikk og administrasjon skal jo være kunnskapsbasert, heter det i offentlige skriv og i festtaler. Derfor er det viktig å sjekke «ekspertene» som bidrar til DSAs «kunnskapsstatus». ...

Det danske nettstedet [Nej til 5G](https://nejtil5g.dk) har laget en oversikt over noen av «ekspertene» bak vårt strålevern. Det er interessant lesning. Du finner [Nej til 5G](https://nejtil5g.dk/info-materiale/ekspertene/) sin interessante oversikt over en del av ekspertene her: <https://nejtil5g.dk/info-materiale/ekspertene/>. Jeg har tatt litt derfra og lagt mye til i dagens tekst:

Flere har de siste årene pekt på at selve hovedkilden til retningslinjene som ligger til grunn for vårt strålevern, stiftelsen ICNIRP, nå består av folk med liten eller ingen faglig kompetanse og faglig produksjon på det de skal drive med: de biologiske/medisinske virkningene av «ikke-ioniserende» stråling (f.eks. Pall 2019).

Dette er i seg selv foruroligende med tanke på kvaliteten på de vurderingene som kommer derfra. Det er heller ikke akkurat tillitskapende at ICNIRP nå ledes av en *psykolog*, australieren *Rodney Croft*, som i sine foredrag gjerne slår an en tone i retning av at «mer forskning er unødvendig, fordi det hele sitter i hodet». Slike holdninger står ikke til troende i en verden der mellom 3/4 og 9/10 av offentlig finansiert fri forskning framviser skadelige virkninger av stråling under grenseverdiene, slik tallene fra ORSAA-basen viser (tall tilsendt fra ORSAA per okt. 2020; Leach & Weller 2017;

Lai 2020). I en slik sammenheng blir det jo bare tåpelig når vårt hjemlige strålevern, DSA, hevder at kunnskapsstatus er at ingen skader er påvist og at «Direktoratet for strålevern og atomsikkerhets uttalelser om helseeffekter er vitenskapelig basert og solid forankret.» (Kofstadmoen & Øvregaard 2020).

Spesielt og uventet for de fleste er det også at de som lager dette «kunnskapsgrunnlaget» for strålevernet er så få: I et notat analyserte Else Nordhagen og jeg forfatterskapene bak ICNIRPs nye retningslinjer fra mars i fjor (ICNIRP 2020) der rammene utvides så man kan få plass til 5G. En håndfull ICNIRP-medlemmer og nær tilknyttede går igjen i alle de artiklene som underbygger de nye retningslinjene (Nordhagen og Flydal 2020). Dette tegner et bilde av et tett nettverk, med tilknyttede "nyttige idioter" - folk som lar seg bruke kanskje uten helt å forstå sammenhengen.

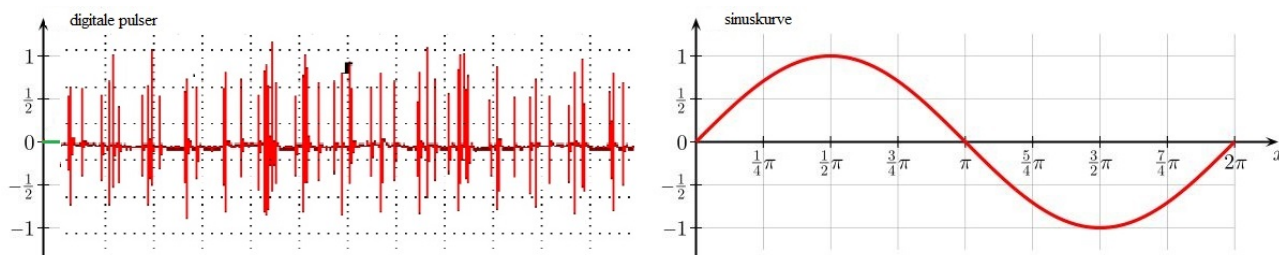
Selv har jeg tidligere trukket fram den sveitsiske forskeren *Martin Röösl* ([bloggpost 27.01.2020](#)). Den bloggposten endte som bevis i det sveitsiske rettsystemet. Hvordan den norske forskeren Gunhild Oftedal har manøvrert, har jeg også tatt for meg en del ganger, sist i en artikkel med Else Nordhagen (Flydal og Nordhagen 2020).

Andre har satt søkelyset på *Maria Feychting* og *Anders Ahlbom*, som bidrar aktivt til å legitimere svensk helsepolitikk innen strålevern ([bloggpost 12.12.2017](#)) og til å så tvil om internasjonalt aksepterte forskningsfunn – selv før de er publisert (Microwave News 2017). Begge er de ved Karolinska sjukhuset. Feychting er ICNIRP-medlem og var *Lars Klæboe*, DSA, sin veileder under hans PhD-arbeid. Hun er rammet av et generelt vedtak fra Karolinska om at medlemmer av den ikke-transparente stiftelsen ICNIRP er å anse som i utgangpunktet partiske på grunn av ICNIRPs partiske rolle. Ahlbom ble utestengt fra utvalg i WHO/IARC. Han jobbet på si for sin bror, telekom-lobbyist i Bryssel.

I Danmark har det lenge pågått en kampanje mot kreftforskeren *Christoffer Johansen*, som inntil 1. juli i fjor var Sundhedsstyrelsens *eneste* ekspertise innen «ikke-ioniserende» stråling. Han jobbet som ekstern konsulent på deltid. Anklagene som førte til at han måtte slutte, var hans oppdrag for næringen og hans medvirkning i den store danske undersøkelsen av mobilbrukere og hjernekreft, KOHORT. Denne undersøkelsen brukes fortsatt av bransjen verden over til å hevde at mobilbruk ikke gir økt kreftrisiko. Flere har pekt på at KOHORT-undersøkelsen på flere måter var formet slik at den ikke å kunne finne sammenhenger ([bloggpost 20.12.2014](#)). Likevel fortsetter teamet bak undersøkelsen å forsvare at selv om det riktignok var «enkelte» metodesvakheter, er resultatene – ingen økt kreftrisiko – til å stole på.

Design som gjør at forskningen ikke gjør funn, går igjen i flere andre undersøkelser som har vært finansiert av bransjen – særlig ved at man i lab-forsøk tester med radiobølger med rene sinuskurver uten pulser. Radiobølger må være pulset for å sende informasjon, men pulsingen kan være mer eller mindre brå og avbrutt av pauser. I radioingeniørenes verden kalles slik innkoding av informasjon i radiobølgene for *amplitudemodulering*, eller i moderne utgave med enda kraftigere pulser og pauser, og sterkere biologisk påvirkning, for *pulsmodulering*. Figuren viser forskjellen.

Basalmedisineren Martin L Pall henter fram enkelte eksempler på slik forskning som tester uten pulser og derfor ikke finner noe, i Del 2 i (Flydal og Nordhagen (red.) 2019). Så slik kan det også skapes en tro på at «kunnskapsstatus» er at skade ikke er sikkert påvist.



For å avklare kunnskapsstatus på nettopp dette området – *virkingen av pulset, sterkt skiftende eksponering* – satte EU i 1999 i gang et stort prosjekt, REFLEX-studien, som vi straks kommer tilbake til. Men først til Tyskland:

I Tyskland blåser det nå kraftig rundt professor *Alexander Lerchl*. NRK brukte ham som sannhetsvitne på at 5G er uproblematisk da dokumentaren "The Hidden Dangers of Mobile Telephones", ble vist i NRK TV i 2016, og lite ble gjort for å sjekke opp innsigelsene som ble meldt.

Hvorfor blåser det rundt Alexander Lerchl? Lerchl uttaler seg stadig i media (f. eks. i Deutschlandfunk 02.01.2020) om at 5G er uproblematisk for befolkningen. Det gjør han til tross for at hans egen forskning for få år siden bekreftet at slik eksponering klart fremmer kreftcellers vekst ([Lerchl et al. 2015](#)) og til tross for at han selv for lengst påviste alvorlig svekkelse av melatoninproduksjon selv ved svak eksponering (Lerchl 1992). Sterkt svekket melatoninproduksjon fører både til søvnproblemer, DNA-skader og en hærskare andre forstyrrelser av biologien, og over tid mulige alvorlige lidelser som kreft, noe Lerchl selv pekte på, samtidig som han viste at dette var et sikkert funn ved å henvise til hvor godt etablert det var.

Foredraget om svekket melatoninproduksjon holdt Lerchl i 1991, den gang det fortsatt var god latin å vise til slike virkninger, også i [URSI](#), FN-organisasjonen for radioforskning. Dette var mens (vest)tyske myndigheter fortsatt erkjente skadevirkninger under oppvarmingsgrensen, og det var før ICNIRP ble etablert og overtok USAs grenseverdier fra ANSI-standard fra 1974, ga den en europeisk tapning og så skaffet seg et fotfeste i WHO for å lansere den internasjonalt som ICNIRPs retningslinjer i 1998.

(Hvor tilfeldig den grensen ble satt, går fram av en nekrolog over Moris Shore, en senior ved USAs føderale Food and Drug Administration og ansvarlig for helsevirkninger av stråling den gang ([Microwave News 10. okt. 2020](#)): Den gang, fortalte Moris Shore, som talte slike grenseverdier midt i mot, var det forsvaret som presset på. De store selskapene, som General Electric og Bell, holdt seg med langt strengere grenseverdier, før de etter hvert ga etter for presset. I FDA ble ingen avvik tålt: Man skulle ganske enkelt forsvare grenseverdier som bransjen selv ikke trodde på, men anså som helseskadelige, fortalte Shore.)

Alexander Lerchl har ganske enkelt snudd kappen etter vinden. Han fant altså tydelige skadevirkninger. Men så ble han medlem av det tyske statlige utvalget for strålevern og ledet avdelingen for ikke-ioniserende stråling fram til 2011. Dette utvalget konkluderte som de andre flinkeste guttene i klassen med «ingen godt nok påvist skadelig helseeffekt». Da WHO's kreftinstitutt IARC så skulle nedsette et utvalg for å vurdere helserisiko fra radiofrekvent stråling, ble Lerchl – i likhet med Ahlbom – underkjent som partisk (diagnose:funk 2011).

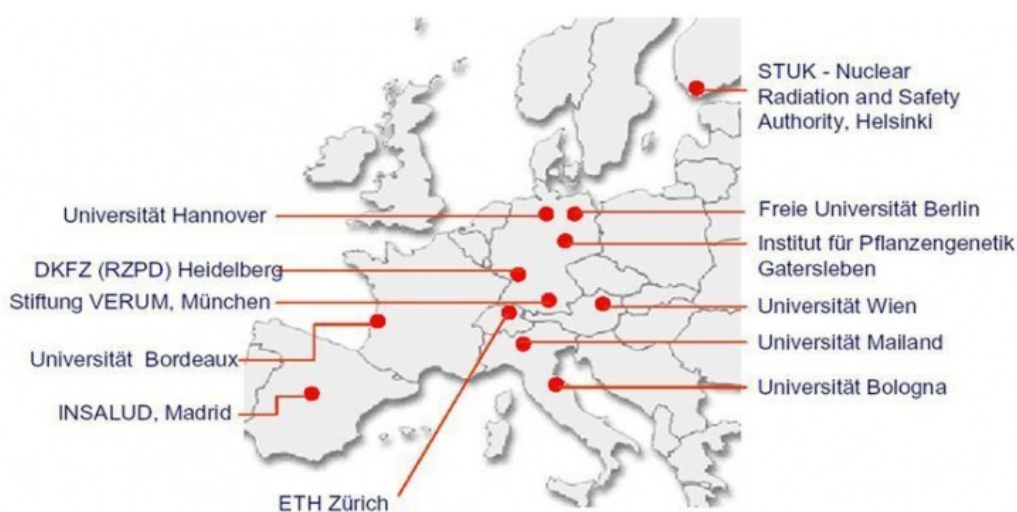
Men tilbake til nåtida:

Det nye som har skjedd, er at Alexander Lerchl har fått en endelig dom, som altså ikke kan ankes. Han må heretter betale en erstatning på inntil 250.000 Euro, altså rundt 2,5 millioner norske kroner,

alternativt inntil 6 mndr. fengsel, for hver gang han gjentar beskyldningene dommen gjelder. Dessuten har han fått rundt 200.000 kroner å betale i saksomkostninger:

I en rettslig kjennelse ved Den Hanseatiske Høyere distriktsdomstol i Bremen (Tyskland), der professor Alexander Lerchl arbeider ved universitetet, ble han i desember 2020 dømt for å ha fremmet falske beskyldninger om forskningsjuks rettet mot den store EU-finansierte REFLEX-studien som kom i 2004 (Adlkofer m.fl. 2004).

REFLEX-studien var nemlig et stort problem for bransjen da den kom. Samme slags forsøk med cellekulturer var utført ved så mange velrenommerte forskningsinstitusjoner at da de fant det samme, kunne det ikke være tvil: Studiene bekreftet at *pulsing* skader celler, selv ved eksponeringsintensiteter langt under grenseverdiene. Det betyr ganske enkelt at denne studien alene er bevis for at grenseverdiene ikke gir det strålevernet som myndighetene hevder.



*Universiteter og forskningsinstitusjoner som var med på REFLEX og fant skader fra pulset stråling (Mailand = Milano)*

REFLEX-studien måtte derfor tilbakevises, og Lerchl ble mannen som i 2008 gikk til angrep mot den. Hovedanklagen hans var at en medarbeider ved prosjektstaben i Wien hadde svindlet med tallmaterialet. Beskyldningene startet i Springer-pressen – som også sto bak videodokumentaren som NRK seinere viste). I overskriftene het det: "REFLEX-studien er forfalsket - Mobilstråling fører ikke til kreftsvulster!"

Anklagene ble gjengitt i dagspressen og på TV kloden rundt. De skapte personlige tragedier og knuste forskningskarrierer – og de ga Lerchl en høy stjerne som en sannhetens apostel i bransjekretser – og i en del ukritiske redaksjoner – etter at rettprosessene i denne striden hadde pågått i årevis.

Men i desember 2020 falt det altså en endelig dom. Dommen tilkjenner Lerchl svært liten ære. Hele historien, som jeg har kjent deler av i noen år, er omtalt på nettstedet [diagnose:funk](#), et meget solid sted for informasjon om alt som har å gjøre med stråling, helse og miljø i Tyskland (diagnose:funk 2020).

- Dommen flytter merkesteinen i tysk rettsvesen. For første gang siden innføring av mobiltelefoni, foreligger det en kjennelse i Tyskland som kan gi støtet til en reell snuoperasjon i helsepolitikken, er diagnose:funk sin vurdering. For kjennelsen rehabiliterer REFLEX-studien. Denne studien påviste skadelige virkninger som næringen og de strålevernetatene benekter i de land som setter grenseverdiene utfra oppvarmingsrisiko, slik vi gjør i Norge.

Hva var det REFLEX-studien fant? Jo, kort fortalt at *GSM-1800-og GSM-900 endrer geners struktur og funksjon i ulike menneskers og dyrs celler både ved pulset og kontinuerlig eksponering under gjeldende grenseverdi på 2 W/kg.*

I praksis betyr dette funnet økt kreftrisiko. Og dermed basta. Det er et sterkere funn enn all verdens epidemiologiske studier, for de gir alltid gir mulighet for kjeikling om funnene uansett hvor tydelige de er, blant annet fordi man ikke kan kontrollere alle variabler i slike undersøkelser. Når mange laboratorieeksperimenter gir samme resultater hos ulike team på ulike steder, er de ikke til å komme utenom.

I REFLEX-prosjektet ble økt kreftrisiko påvist gjennom blant annet følgende funn:

- Økning av enkelt-og dobbeltsidige DNA-brudd i fibroblaster (bindevevsceller under utvikling) fra mennesker og i HL60-celler og granulosa celler av rotter (men ikke i lymfocytter (hvite blodceller hos mennesker).
- Økning av antall mikronuclei og kromosomavvik i fibroblaster fra mennesker (forstadier til kreft)
- Endring av genuttrykk i flere celletyper, men spesielt i humane endotelceller (celler som dekker blodkarenes innside) og i stamceller fra musefostre. En betydelig økning i antall DNA-brudd ble observert i humane fibroblaster alt fra en SAR-verdi 0,3 W/kg.

### **Hvorfor skjer slikt juks og bedrag?**

Else Nordhagen og jeg skrev nylig i [bloggpost 04.02.2021](#) om hvordan forskjeller i forskningsmetode og kriterier for hva som skal regnes som bevis, kan forklare de to sterke frontene i debattene om stråling, helse og miljø. Men er det på grunn av forskjeller i forskningsmetode og bevisssyn at det skjer slikt juks, bedrag og falske anklager? Nei, selvsagt ikke. Forskningsmetode og beviskrav er viktige forklaringer, men slikt forklarer slett ikke alt.

Forklaringen på fusk og fanteri og grove anklager eller dumskap levert fra «eksperter» ser ofte ut til å være enkel – «Follow the money!», men for forskere er det slett ikke alltid pengene som lokker, men faglig prestisje og friheten til å forske:

Lerchls bistand til å skaffe det tyske strålevernet, Bundesamt für Strahlenschutz (BfS), sitt «kunnskapsgrunnlag» har gitt styrket legitimitet til det som myndigheter og telekombransjen alt hadde planlagt men ikke hadde konsekvensutredet med tanke på det helsemessige – bygge ut 5G. Lerchl selv er blitt premiert med forskningsmidler på rundt 8 millioner kroner – en helt uvanlig høy sum i slik sammenheng – til å forske på virkninger av stråling på DNA i huden. Hvorfor er disse pengene gitt? Fordi man trengte forskningsresultatene? Det tillater jeg meg å betvile. For når man alt vet det man vet om DNA-skader fra mikrobølger, virker slik forskning ganske enkelt som *filibustertaktikk* – ren uthaling.

Slike «eksperter» og forskningsprosjekter som ikke finner noe, følger strategien PR-byråene anbefaler - å skape usikkerhet ved å fremme mer forskning. De skaffer politikere og forvaltning den «kunnskapsstatus» som trengs for å gi beslutninger et fundament. Beslutningen kommer først, beslutningsgrunnlaget – i form av en passende «kunnskapsstatus» – kommer etterpå.

At slikt foregår rent generelt der sterke næringer har store interesser å forsvare, er grundig dokumentert en rekke ganger, f.eks. i (Walker 2017). At det lenge har skjedd på strålevernets område, dokumenteres nå i den pågående rettsaken i USA mot landets reguleringsmyndighet FCC, og det kan man følge med på på den amerikanske stiftelsen EHTrust sine nettsider (<https://ehtrust.org/eh-takes-the-fcc-to-court/>).

Men kanskje dreier det seg om juks i den gode saks tjeneste? For om «ekspertene» driver med fusk og fanteri og grove anklager framsettes, kan det jo likevel tenkes å være med de beste og ærligste hensikter for å smøre beslutningsprosessene så de gode og framskrittvennlige kreftene får gjennomslag for en utvikling som de mener er til vårt alles beste? Det er etter mitt syn viktig å gjøre seg slike motforestillinger for å forstå hva man står overfor, og noen ganger er det nok slike motiver som ligger bak hos den enkelte. Men med tanke på hva man gjør for å få fram en kunnskapsstatus som tåler innsyn, og et strålevern som er til å stole på, er hensikten bak handlingene nesten ikke viktig:

Skal tilliten til vårt strålevern og dets «kunnskapsstatus» bygges opp, er oppskriften den samme uansett motiver som ligger bak disse «ekspertene» sin virksomhet: Det må på plass faglig balansert og uavhengig ekspertise i utvalg og råd. Det trengs åpen diskusjon over frontlinjene. Det trengs, og må være legitimt med systematisk skepsis til leveranseprosessene og leverandørene bak kunnskapen - uansett side. Ingen side skal kunne påstå at de har rett, bare i kraft av sin autoritet.

De som har gått strålevernet etter i sømmene, har sett at innen strålevernets organer er det et godt stykke vei dit. Den åpne, frie forskningen er systematisk satt på sidelinja – ganske enkelt fordi den ikke gir det ønskede svar.

### **«Brudne kar» i begge leire?**

Det er kanskje til ettertanke at jeg ganske enkelt ikke kjenner til tilsvarende uetterretteligheter fra den andre sidens forskere. Kan det skyldes at jeg er forblindet av "flisen i den andres øye, så jeg ikke ser bjelken i mitt eget", eller at tilsvarende uetterretteligheter ikke fins?

Kjenner du til juks, bløff, eller annet fanteri bak fagfelleverdert, publisert forskning som finner helseskader og økt helserisiko ved eksponeringer under dagens norske grenseverdier, så send meg gjerne en omtale av dem og presise referanser!

Einar Flydal, den 9. februar 2021

**PS. Tirsdag 9.2. morgen:** Saken om Lerchl går nå kloden rundt. Microwave News forteller at Lerchl over en 15 års-periode har mottatt nær 50 millioner norske kroner til sin forskning fra det tyske strålevernet. Det gjør ham antakelig til den forsker i Europa, antakelig på kloden, som har fått størst forskningsmidler innen stråling og helse - for i all hovedsak ikke å finne noe, skriver Microwave News (<https://microwavenews.com/short-takes-archive/big-rewards-bad-behavior>). Tabellen viser bevilgningene fra det tyske strålevernet og funnene:

<b>German Government Grants to Alexander Lerchl (2002-2019)</b>			
<b>Dates</b>	<b>Amount</b>	<b>Project</b>	<b>Finding</b>
Oct 2002 - Sept 2003	Approximate total of € 800,000	Effects on the pineal gland in hamsters exposed to 1800 MHz GSM radiation	No effect
Oct 2002 - Sept 2004		Effects of exposure to 900 MHz GSM (2G) and ELF radiation on spontaneous leukemia in AKR-J mice	No effect
Oct 2003 - Apr 2005		Effects of exposure to UMTS (3G) radiation on spontaneous leukemia in AKR-J mice	No cancer effect; Weight gain
Dec 2004 - July 2007	€ 636,000	Effects of long-term exposure to UMTS radiation on development and fertility in mice	Weight gain
Dec 2006 - Apr 2008	€ 104,000	Effects of exposure to UMTS radiation on metabolism in hamsters	Weight gain
Jan 2009 - Oct 2012	€ 605,000	Age-dependent effects of 900 MHz GSM radiation on CNS development in juvenile rats	No effect
Mar 2011 - Oct 2014	€ 458,000	Tumor promotion in mice exposed to UMTS radiation in combination with carcinogen	Tumor promotion
Jan 2016 - May 2017	€ 164,000	Follow-up of mouse tumor promotion study to test for co-carcinogenicity of UMTS radiation	No evidence of co-carcinogenicity
Nov 2019 - Sept 2022	€ 1,167,000	Effects of 5G (24-28 GHz and above) radiation on skin cells	In progress
<b>TOTAL € 3,934,000 (≈ US\$ 4,750,000)</b>			

## Referanser

Adlkofer, Franz & al: Risk Evaluation of Potential Environmental Hazards From Low Frequency Electromagnetic Field Exposure Using Sensitive in vitro Methods, Final report REFLEX Study, 31 May 2004

"Angst vor Elektrosmog. Machen uns 5G, WLAN und Co. wirklich krank?", radiointervju med Alexander Lerchl, Deutschlandfunk, 02.01.2020

Das Hanseatische Oberlandesgericht Bremen verurteilt Professor Alexander Lerchl zur Rücknahme seiner Fälschungsbehauptung gegenüber der REFLEX-Studie, diagnose:funk, 11.12.2020, [www.tinyurl.com/y4nayrx3](http://www.tinyurl.com/y4nayrx3). For automat-oversettelse til engelsk her: <https://beingelectrosensitive.blogspot.com/2021/01/5g-scientist-prof-alexander-lerchl.html>

Flydal, Einar og Nordhagen, Else: Knask eller knep? Om grenseverdier og forskning på el-overfølsomhet, PDF-notat, 16 sider, 4.6.2020, kan hentes [HER](#).

Jotwani, Naresh: Vokt deg for «ekspertene», Helsemagasinet VOF 1, 2021

Kofstadmoen, Hanne og Øvergaard, Sindre: «Fakta om stråling må ikke bli fake news», Aftenposten 11. nov. 2020

Lerchl, Alexander, et al., Tumor promotion by exposure to radiofrequency electromagnetic fields below exposure limits for humans, Biochemical and Biophysical Research Communications (2015), <http://dx.doi.org/10.1016/j.bbrc.2015.02.151>

Lerchl, Alexander: Künstliche schwache Magnetfelder reduzieren die Melatoninsynthese im Pinealorgan: Zelluläre Mechanismen und Implikationen, Kleinheubacher Berichte Band 35 (1992), Side 291: <https://kurzelinks.de/3x9s> (PDF)

Nordhagen, Else og Flydal, Einar : Strålevernet bygger slett ikke på konsensus, men på et lite

nettverk med sterkt avvikende oppfatninger om helsevirkningene, PDF-notat, 06.08.2020, kan hentes [HER](#).

Pall, Martin L: «ICNIRP <https://www.icnirp.org/> 15-03-2019», usignert notat om ICNIRP-medlemmers kompetanse og forskning, [https://einarflydal.com/wp-content/uploads/2019/08/Pall-Analyse-av-ICNIRPmedlemmer-per\\_15\\_03\\_2019\\_a.pdf](https://einarflydal.com/wp-content/uploads/2019/08/Pall-Analyse-av-ICNIRPmedlemmer-per_15_03_2019_a.pdf)

The Anatomy of a Rumor, Karolinska's Maria Feychting Cites Pathology Bias To Discredit NTP RF Cancer Study, Microwave News, December 1-2, 2017, <https://microwavenews.com/news-center/anatomy-rumor>

Victor Leach and Steven Weller. RADIO FREQUENCY EXPOSURE RISK ASSESSMENT AND COMMUNICATION: CRITIQUE OF ARPANSA TR-164 REPORT. DO WE HAVE A PROBLEM?, ARPS42 Conference Paper, Radiation Protection in Australasia (2017) Vol. 34, No. 2  
Walker, Martin J. (ed.): Corporate ties that bind – An Examination of Corporate Manipulation and Vested Interests in Public Health, Skyhorse Publishing, N.Y., 2017

WHO lehnt Prof. A. Lerchls Mitarbeit ab, Brennpunkt März 2011, diagnose:funk, 2011, <https://kurzelinks.de/wwm4> (PDF)